

فرہنگ جامع
سخنان
امام حسینؑ

تألیف
پڑوہشکدہ باقر العالوم

محمود شریفی . سید حسین زینالی

محمود احمدیان . سید محمود مدنی

ترجمہ: علی مؤیدی

www.ketab.ir

عنوان قرارداد	: موسوعه کلمات الامام الحسن علیه السلام - رسی
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ جامع سخنان امام حسین علیه السلام / تالیف گروه حدیث پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام - محمود شریفی ... / ویران / ترجمه علی مؤیدی
مشخصات نشر	: تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۱۶۲۲ ص
شابک	: 978-600-8176-18-3 : ۷۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: تالیف گروه حدیث پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام - محمود شریفی ... حسین علی ... / محمود احمدیان و محمود مدنی
یادداشت	: کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیر نویس
موضوع	: حسین بن علی علیه السلام، امام سوم، ۶۱-۴ ق - کلمات قصار - احادیث
موضوع	: Hosayn ibn Ali, Imam III, 625-680--Quotations
موضوع	: حسین بن علی علیه السلام، امام سوم، ۶۱-۴ ق - احادیث
موضوع	: Hosayn ibn Ali, Imam III, 625-680--Hadiths
شناسه افزوده	: شریفی، محمود، ۱۳۳۱-
شناسه افزوده	: مؤیدی، علی، ۱۳۲۸- . مترجم
شناسه افزوده	: سازمان تبلیغات اسلامی، پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام، گروه حدیث
شناسه افزوده	: سازمان تبلیغات اسلامی، پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ م ۸۰۴۱ ش ۴ / ۴۱ / ۷ / BP
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷ / ۹۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۰۰۹۹۰

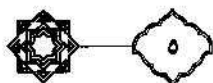
انتشارات پژوهشکده باقرالعلوم

عنوان:	فرهنگ جامع سخنان امام حسین (ع)
ناشر:	پژوهشکده باقرالعلوم (ع)
صفحه آرایشی:	ستاد
چاپ:	دفتر تبلیغات اسلامی
نوبت و سال چاپ:	اول / ۱۳۸۷
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۶۰۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۷۶-۱۸-۳

مرکز پخش: قم، بلوار نیایش، جنب مصلی قدس، پژوهشکده باقرالعلوم (ع)

تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۷۴۰۳۶۹ فکس: ۰۲۵ - ۳۷۷۴۲۲۸۴

نشانی پایگاه اطلاع رسانی: www.rbo.ir

فهرست مطالب

۳۴		مقدمه
۳۷		شقه‌ای از زندگی و فضائل امام حسین (ع)
۳۸		اهداف تألیف کتاب
۳۹		محدوده و روش کار
۴۱		ارزش علمی مجموعه
۴۲		اما این کتاب

بخش اول

سخنان امام حسین (ع) بر اساس تاریخ

۴۷		فصل اول : سخنان امام حسین (ع) در زمان پیامبر اکرم (ص)
۵۱		فضایل و کرامات امام (ع)
۵۱		تکبیر پیامبر (ص) به خاطر تکبیر حسین (ع)
۵۳		کرامات آن حضرت (ع) در کودکی
۵۳		شفاعت برای فرشته
۵۷		آوردن آهو، بچه خود را برای امام حسین (ع)
۵۹		آمدن نوری از آسمان برای امام حسین (ع)

۵۹	میوه بهشتی
۶۵	لباس بهشتی
۷۱	اطعام الهی
۷۳	نشانه امامت
۸۱	خبر دادن از معانی صدای حیوانات
۸۹	خبر دادن از شهادت خود
۹۱	خبر دادن پیامبر (ص) از شهادت حسین (ع)
۹۵	ما را بهشت، در یک منزل و یک درجه هستیم
۹۷	افتخار امام حسین (ع) به سوار شدن به پشت رسول خدا (ص)
۹۹	شما از مریدان و من از شما میم
۹۹	کدام یک نزد شما محبوبتریم؟ من یا حسین؟
۱۰۳	اخلاق حسین (ع) در کودمی
۱۰۳	او جد و پدر خود را چگونه صدا می کرد؟
۱۰۳	آموزش وضو
۱۰۵	روژه گرفتن و ایثار او
۱۱۷	مسابقه حسن و حسین (ع) در خطاطی
۱۲۳	حدیث کساء
۱۳۱	بازگو کردن حوادث عصر پیامبر (ص)
۱۳۱	چگونگی بیعت انصار
۱۳۱	ازدواج فاطمه زهرا (ع)
۱۳۳	جنگ احد
۱۳۵	جنگ خیبر
۱۳۷	جنگ حنین
۱۳۷	سخن پیامبر (ص) در فضیلت ائمه (ع)

۱۴۷	نام گذاری علی (ع)، به امیرمؤمنان
۱۴۹	علی (ع) بر منبر رسول خدا (ص)
۱۵۳	اختلاف اصحاب پیامبر (ص)
۱۵۳	پرسشهای یهودی
۱۷۱	بخشش علی (ع) به اعرابی
۱۸۱	سخن پیامبر (ص) با خدیجه در مرگ قاسم
۱۸۱	زنده کردن عربها
۱۸۳	شمار امامان (ع)
۱۸۷	حفظ چهل حدیث
۱۹۱	دیدن امام حسین (ع) جبیل را
۱۹۳	ثواب زیارت خاندان پیامبر (ص)
۱۹۹	وصیت پیامبر (ص)
۲۱۹	فصل دوم: سخنان امام حسین (ع) در زمان حضرت علی (ع)
۲۲۱	اراده قتل حسنین (ع) و بخشش آن دو
۲۲۵	گواهی دادن حسین (ع) به نفع زهراء (ع) درباره فدک
۲۳۳	بیعت گرفتن از امیرمؤمنان (ع)
۲۳۷	اعتراض حسین (ع) بر ابوبکر
۲۴۱	وصیت فاطمه زهراء (ع)
۲۴۵	شهادت فاطمه زهراء (ع)
۲۴۹	غسل حضرت زهراء (ع)
۲۴۹	وداع با فاطمه زهراء (ع)
۲۵۱	اعتراض امام حسین (ع) بر عمر
۲۵۷	داوری امیرمؤمنان (ع) درباره زن باردار
۲۵۹	پاسخ به پرسشهای اعرابی درباره حج

۴۴۹	خواندن نماز بر امام حسن (ع)
۴۴۹	دفن امام حسن (ع)
۴۶۳	مرثیه (امام) حسین (ع) در سوگ برادر
۴۶۵	فصل چهارم: سخنان امام حسین (ع) در زمان امامتش
۴۶۷	امام حسین (ع) قبل از مرگ معاویه
۴۶۷	سخنان امام حسین (ع) با برخی گروه‌ها
۴۶۹	نشانه‌های امامت امام حسین (ع)
۴۷۳	پای بندی امام حسین (ع) به صلح
۴۷۷	دفاع امام (ع) از حق
۴۹۳	تصرف امام حسین (ع) در بیت المال
۴۹۳	رد سخنان معاویه
۴۹۵	منع شیعیان از دیدار با امام (ع) و اعتراض آن حضرت (ع)
۴۹۵	اعتراض امام (ع) بر یزید
۴۹۷	خودداری امام (ع) از فروش وقف
۴۹۷	سخن امام (ع) درباره شهادت حجر
۴۹۹	بیعت گرفتن معاویه برای یزید
۵۳۳	سخنان امام حسین (ع) در منی
۵۴۹	امام حسین (ع) پس از معاویه در مدینه
۵۴۹	بیعت خواستن از امام حسین (ع)
۵۵۷	امام حسین (ع) در مجلس ولید
۵۶۱	سخن امام (ع) با مروان
۵۶۵	حسین (ع) کنار قبر جد خود
۵۷۱	نامه مسور بن مخرمه

۵۷۱	سخن او با ابوبکر بن عبدالرحمن
۵۷۳	سخن او با محمد بن حنفیه
۵۸۵	سخن امام حسین (ع) با زنان بنی هاشم
۵۸۷	نامه امام (ع) به بنی هاشم
۵۸۹	هجرت امام حسین (ع) از مدینه
۵۹۱	سخن او با فرشتگان و جنیان
۵۹۳	دیدار او با عبدالله عدوی
۵۹۹	امام حسین (ع) در مکه
۶۱۱	نامه های کوفیان و سخن امام (ع)
۶۱۵	نامه امام حسین (ع) به کوفیان
۶۱۷	سخن امام (ع) با مسلم (ع)
۶۱۹	نامه مسلم (ع) به امام (ع) در بین راه و پاسخ آن
۶۲۱	نامه امام (ع) به اشراف بصره
۶۲۷	سخن امام (ع) با ابن عباس
۶۳۵	دیدار امام حسین (ع) با عمر بن عبدالرحمن
۶۳۵	دیدار امام (ع) با واقدی و زراره
۶۳۷	سخن امام (ع) با ابن زبیر
۶۴۱	دیدار امام (ع) با أوزاعی
۶۴۳	سخن امام (ع) با عمر
۶۴۳	پاسخ امام (ع) به اشعار یزید
۶۴۵	آهنگ خروج از مکه و خطبه امام (ع)
۶۵۱	امام حسین (ع) در مسیر کربلا
۶۵۱	جلوگیری عمرو بن سعید
۶۵۹	منزل تنعیم
۶۶۱	منزل صفاح

۶۶۳	وادی عقیق و ذات عرق
۶۶۹	وادی حاجز
۶۷۱	آبی از آبهای عرب
۶۷۳	وادی خزیمه
۶۷۵	وادی زَرُود
۶۷۷	وادی ثعلبیه
۶۸۳	زباله
۶۸۵	دیدار امام (ع) با هلال بن نافع
۶۸۷	دیدار امام (ع) با فرزندق
۶۹۱	عقبه
۶۹۳	وادی شرف
۶۹۵	وادی ذو حسم
۷۱۱	خطبه امام (ع) در بیضه
۷۱۳	وادی عذیب هجانات
۷۱۹	قصر بنی مقاتل
۷۲۵	دیدار امام (ع) با عمرو بن قیس
۷۲۷	وادی قططانه
۷۳۱	امام حسین (ع) در کربلا
۷۳۱	فرود آمدن امام (ع) در نینوا
۷۴۱	خرید اراضی نینوا
۷۴۱	نامه امام (ع) به بزرگان کوفه
۷۴۵	دیدار امام (ع) با ضحاک بن عبدالله مشرقی
۷۴۵	دیدار امام (ع) با هرثمه
۷۴۷	دیدار امام (ع) با فرستاده عمر بن سعد
۷۵۳	رهسپاری حبیب به سوی قبیله ای از بنی اسد
۷۵۵	نفرین امام (ع) بر عبدالله بن حصین

۷۵۹	دیدار امام (ع) با عمر بن سعد
۷۶۵	فرستاده شدن امان نامه برای فرزندان ام البنین (ع)
۷۶۷	حملة ابن سعد
۷۷۳	حفر خندق
۷۷۷	رویدادهای شب عاشورا
۷۷۷	سخن امام در آزادگذاشتن اصحاب و اهل بیت (ع)
۷۸۷	پاسخ بنویسم و اصحاب و خاندان امام (ع)
۷۹۳	آزادگذاشتن محمد بن بشیر
۷۹۷	اصلاح شمشیر سخن امام (ع) با خواهر
۸۱۳	رویدادهای روز عاشورا
۸۱۳	خواب امام (ع) هنگام سحر
۸۱۳	نیایش امام (ع) هنگام صبح
۸۱۵	سخن امام (ع) پس از نماز صبح
۸۱۵	سخن امام (ع) با شمر
۸۱۹	خطبه امام (ع) در صبح عاشورا
۸۲۱	اهتمام امام (ع) به حق مردم
۸۲۱	خطبه امام (ع) در صبح عاشورا
۸۲۳	خطبه امام (ع) برای کوفیان
۸۲۹	احتجاج امام (ع) با کوفیان در کربلا
۸۳۷	سخن امام (ع) با یزید بن حصین
۸۴۱	سوگند دادن امام (ع) کوفیان را
۸۴۵	سخن امام (ع) با زهیر
۸۴۵	خطبه امام (ع) برای اصحاب
۸۴۹	آغاز نبرد و به شهادت رسیدن اصحاب
۸۵۱	عبدالله بن عمیر کلبی

۸۵۵	نفرین امام علیه السلام بر عبدالله پسر حوزة
۸۵۹	شهادت حرّ
۸۶۵	سخن امام علیه السلام با عمرو بن حجاج
۸۶۷	مسلم بن عوسجه
۸۶۷	عمرو بن قرظه
۸۶۹	سخن امام علیه السلام با شمر و نفرین امام علیه السلام بر او
۸۷۱	نماز ظهر
۸۷۵	حبیب بن مظاهر
۸۷۵	زید بن عیینة
۸۷۷	شهادت خافعیان هلال
۸۷۹	ابو ثمامة صائغ
۸۷۹	برادران غفاری
۸۸۱	دو جوانمرد جابری
۸۸۳	حنظلة بن أسعد شبامی
۸۸۵	عابس بن شبيب شاکری
۸۸۵	یزید بن زیاد، ابو شعثناء کندی
۸۸۷	جون؛ غلام ابوذر غفاری
۸۸۷	عمرو بن خالد صیداوی
۸۸۹	سخن امام علیه السلام با ضحاک بن عبدالله مشرقی
۸۹۱	نفرین امام علیه السلام بر تمیم بن حصین
۸۹۱	نفرین امام علیه السلام بر محمد بن اشعث
۸۹۳	سخن امام علیه السلام با شمر
۸۹۵	غلام ترکی
۸۹۵	فرزند شهید
۸۹۷	سخن امام علیه السلام با مهاجر بن اوس
۸۹۷	عروة غفاری
۸۹۷	حفر چاه

۸۹۹	سخن امام (ع) با اصحاب
۹۰۱	شهادت خاندان پیامبر (ص)
۹۰۱	شهادت علی اکبر (ع)
۹۰۹	شهادت قاسم (ع)
۹۱۱	عبدالله بن مسلم (ع)
۹۱۳	شهادت احمد بن حسن (ع)
۹۱۳	شهادت علی بن علی (ع)
۹۱۵	شهادت عباس بن علی (ع)
۹۲۵	نفرین امام (ع) بر زرعه
۹۲۷	شهادت طفل شیرخوار
۹۳۵	نازل شدن میوه بهشتی بر امام (ع)
۹۳۹	آمدن نوشته آسمانی
۹۳۹	یاری فرشتگان برای امام (ع)
۹۴۱	یاری رساندن جئان به امام (ع)
۹۴۳	سخن امام (ع) با زعفر جئی
۹۴۳	صدا کردن امام (ع) اصحاب را
۹۴۹	وصایای امام (ع)
۹۵۷	امام حسین (ع) و پوشیدن پیراهن کهنه پیش از شهادت
۹۵۹	سخن امام (ع) با بانوان حرم
۹۶۳	سخن و اشعار امام (ع) با دشمنان
۹۶۹	سخن امام (ع) با ابن سعد و یارانش
۹۷۱	شعار امام (ع)
۹۷۳	سرزنش کوفیان
۹۷۵	سخن امام (ع) پیش از شهادت
۹۷۷	اشعار امام (ع) در روز عاشورا
۹۸۵	نفرین امام (ع) بر حصین بن نمیر

۹۸۷	سخن امام علیه السلام با پیروان آل ابوسفیان
۹۹۱	سخن امام علیه السلام با یاران ابن سعد
۹۹۱	امام علیه السلام و صدا کردن اصحاب در آخرین لحظات
۹۹۳	شهادت عبدالله بن حسن علیه السلام
۹۹۵	شهادت امام حسین علیه السلام
۹۹۵	اصابت نیزه بر امام علیه السلام
۹۹۷	واپسین لحظات عمر امام علیه السلام
۱۰۰۷	پس از شهادت امام علیه السلام
۱۰۲۱	تلاوت قرآن امام علیه السلام در شام

بخش دوم

سخنان امام حسین علیه السلام بر اساس موضوع

۱۰۳۱	فصل اول : عقائد
۱۰۳۳	باب اول : توحید و شناخت خداوند متعال
۱۰۴۳	نقل معانی اذان
۱۰۵۱	فلسفه آفرینش انسان و اهمیت شناسایی امام علیه السلام
۱۰۵۳	قضا و قدر
۱۰۵۵	عرضه اعمال بر خدا در هر صبح
۱۰۵۵	انجام تکلیف، در حد توان
۱۰۵۵	دشمنی یهود
۱۰۷۳	باب دوم : قرآن و تفسیر
۱۰۷۳	قرآن بر چهار پایه استوار است
۱۰۷۳	پاداش قرائت قرآن

- تفسیر ﴿الحمد لله رب العالمین﴾ ۱۰۷۴
- تفسیر ﴿الحمد لله رب العالمین﴾ ۱۰۷۵
- تفسیر آیه شریفه ﴿وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ...﴾ ۱۰۸۱
- تفسیر ناس در آیه ﴿ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾ ۱۰۸۵
- تفسیر آیه شریفه ﴿وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ﴾ ۱۰۸۷
- تفسیر واولوا الارحام ۱۰۸۹
- تفسیر آیه ﴿لَوْ بِيْ لَهِمْ وَحَسَنُ مَا بِيْ﴾ ۱۰۸۹
- درباره رمه خدا ﴿يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ ۱۰۹۱
- چگونگی قرائت آیه شریفه ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ...﴾ ۱۰۹۱
- تفسیر آیه شریفه ﴿يَوْمَ تَشُوبُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ﴾ ۱۰۹۱
- تفسیر آیه شریفه ﴿هَذَا سِرٌّ عَلِمَ سَتِيمٌ﴾ ۱۰۹۳
- تفسیر آیه ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْأَوْدَانَ كُلُّهُ لَكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا﴾ ۱۰۹۳
- تفسیر ﴿كهيعص﴾ ۱۰۹۵
- تفسیر آیه شریفه ﴿وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ﴾ ۱۰۹۵
- تفسیر آیه شریفه ﴿هَذَانِ خَصِمَانِ اِخْتَصِمَا فِي رَبِّهِمْ﴾ ۱۰۹۷
- تفسیر آیه شریفه ﴿الَّذِينَ إِنْ مَكَتَاهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ۱۰۹۹
- معنای امام مبین ۱۰۹۹
- تفسیر ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْعَوْدَةَ فِي الْقَرْبَى﴾ ۱۱۰۱
- تفسیر ﴿تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا﴾ ۱۱۰۱
- تفسیر آیه ﴿إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَاءٍ فَتَبَيَّنُوا﴾ ۱۱۰۱
- تفسیر عبارت (إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ) ۱۱۰۳
- تفسیر آیه ﴿شَاهِدٌ وَمَشْهُودٌ﴾ ۱۱۰۳
- تفسیر سوره «شمس» ۱۱۰۳
- تفسیر آیه ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾ ۱۱۰۵
- تفسیر آیه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ ۱۱۰۵
- تفسیر کلمه «صمد» ۱۱۰۷

باب سوم: سخنان امام حسین (ع) درباره‌ی جد گرامی اش (پیامبر اکرم (ص)) ...	۱۱۱۱
پیامبر اکرم (ص): بهترین آفریده خدا	۱۱۱۱
اوصاف و سیره پیامبر اکرم (ص)	۱۱۱۱
اقرار سوسمار به نبوت پیامبر (ص)	۱۱۲۳
دعای پیامبر اکرم (ص) پس از خوردن و آشامیدن	۱۱۲۵
چگونگی نیایش پیامبر اکرم (ص) هنگام تضرع	۱۱۲۷
باب چهارم: سخنان امام (ع) درباره‌ی اهل بیت (ع)	۱۱۲۹
کم طاعتی مردم برای پذیرش فضایل اهل بیت (ع)	۱۱۲۹
وجوب نوری اهل بیت نبوت (ع) پیش از آفرینش آدم (ع)	۱۱۳۱
اساس اسلام، محبت آل محمد (ع) است	۱۱۳۱
نتیجه محبت آل محمد (ع)	۱۱۳۳
میزان محبت اهل بیت (ع)	۱۱۳۵
یاری کردن و تنهاگذاشتن اهل بیت (ع)	۱۱۳۵
معیار دوستی اهل بیت (ع)	۱۱۳۵
فضیلت رو آوردن به اهل بیت (ع)	۱۱۳۷
سختی دیدن دوستداران اهل بیت (ع)	۱۱۳۷
دشمنی با اهل بیت (ع) نشانه نفاق است	۱۱۳۷
قریش و اهل بیت (ع)	۱۱۳۹
خوراک اهل بیت (ع)	۱۱۳۹
حرام بودن صدقه بر آل محمد (ع)	۱۱۴۳
تصریح امیر مؤمنان (ع) بر شمار امان معصوم (ع)	۱۱۴۵
شناخت پیامبر (ص) و وصی (ع) او	۱۱۴۷
و اطاعت از آن دو	۱۱۴۷
سیره پیامبر (ص) و وصی او (ع) در عطسه کردن	۱۱۴۷
باب پنجم: سخنان امام حسین (ع) درباره‌ی پدر بزرگوار خود (امام علی (ع)) ..	۱۱۴۹
ایمان آوردن علی (ع)	۱۱۴۹

نگاه به علی (ع)	۱۱۴۹
محبوب‌ترین مردم نزد خدا	۱۱۴۹
علی (ع) و قبول میهمانی	۱۱۵۱
به دست گرفتن تسبیح	۱۱۵۱
ریاضت علی (ع)	۱۱۵۳
شجاعت علی (ع)	۱۱۵۳
سبز شدن و بوه دادن درخت انار به فرمان علی (ع)	۱۱۵۵
نگار علی (ع) بر انگشتر پیامبر (ص)	۱۱۵۷
سخن گفتن علی (ع) با امیرالمومنین (ع)	۱۱۵۹
منزلت علی (ع) نزد پیامبر (ص)	۱۱۵۹
پاسداری حسنین از علی (ع)	۱۱۶۳
ترس علی (ع) از قیامت	۱۱۶۳
نابودی اعمال منکران فضیلت علی (ع)	۱۱۶۵
سخن گفتن علی (ع) با یکی از شیعیان خراسانی	۱۱۶۵
برانگیخته شدن علی (ع) پیش از روز قیامت	۱۱۶۵
فضیلت علی (ع)	۱۱۶۷
دعای پیامبر و علی (ع)، هنگام پوشیدن لباس	۱۱۶۷
اوصاف پیامبر اکرم (ص)	۱۱۶۹
باب ششم: سخنان امام حسین (ع) درباره‌ی برادر خود (ع) (امام حسن (ع))	۱۱۷۱
خدا ترسی امام حسن (ع)	۱۱۷۱
فصاحت امام حسن (ع)	۱۱۷۳
امام حسین (ع) و تصدیق عبدالله بن جعفر	۱۱۷۳
امام حسین (ع) و تصدیق سلیم بن قیس	۱۱۸۷
باب هفتم: پیرامون خود حضرت (ع)	۱۱۹۷
ادب حسین (ع)	۱۱۹۷
عفو حضرت (ع)	۱۱۹۷

۱۱۹۹	عذرپذیری حضرت (ع)
۱۲۰۱	بردباری حضرت (ع)
۱۲۰۱	رضای امام (ع) به قضای الهی
۱۲۰۱	تغییر رنگ صورت امام (ع) هنگام وضو
۱۲۰۳	سخاوت حضرت (ع)
۱۲۱۵	انفاق کردن آن چه انسان دوست دارد
۱۲۱۵	فروتنی حضرت (ع)
۱۲۱۹	در ج. انمردی حضرت (ع)
۱۲۲۳	در شمر دادن دختر
۱۲۲۵	پرداخت مهر زنان در زمان حیات آنان
۱۲۲۵	مشورت با امام (ع) درباره ازدواج
۱۲۲۵	سخن گفتن طفل میرنوار
۱۲۲۷	نشان دادن امام (ع)، پیامبر (ص) را (به یکی از اصحاب)
۱۲۲۹	شفا یافتن حبابه و البیه با دستار حضرت (ع)
۱۲۳۱	زنده شدن مردگان با دعای امام (ع)
۱۲۳۳	از بین رفتن تب، هنگام ورود حضرت (ع)
۱۲۳۵	نجات زنی به دعای امام (ع)
۱۲۳۵	ظاهر شدن باغ و آهو
۱۲۳۷	باروری نخل خشکیده
۱۲۳۹	پدید آوردن انگور و موز، در غیر فصل آنها
۱۲۳۹	راهنمایی کردن اعرابی برای یافتن شترش
۱۲۳۹	خبر دادن امام (ع)، از وجود راهزن در راه
۱۲۴۱	همانا خداوند، حافظ کعبه است
۱۲۴۳	اعتراف صحابه به فضایل آن حضرت (ع)
۱۲۴۳	پیشگویی امام (ع) درباره شهادت خود
۱۲۴۵	علم حضرت (ع)
۱۲۴۹	پیشگویی درباره کشته شدن عبدالله بن بشار

۱۲۴۹	پیشگویی درباره شهادت فرزند امام حسن (ع)
۱۲۵۱	حکم امامان (ع)
۱۲۵۱	سرانجام سوگند دروغ خوردن
۱۲۵۱	ورم پاهای امام (ع) و شفا یافتن آنها
۱۲۵۳	اهمیت نهی از منکر
۱۲۵۵	فضیلت گریه بر اهل بیت (ع)
۱۲۵۵	کشتن اشکها
۱۲۵۷	زیارت امام حسین (ع)
۱۲۵۷	امام حسین (ع) زیارت بر امام حسن (ع)
۱۲۵۷	اصحاب امام حسین (ع) در بهشت
۱۲۵۹	بنی امیه
۱۲۵۹	نیرنگ معاویه
۱۲۶۱	پیشگویی امیرمؤمنان (ع) درباره شهادت امام حسین (ع)
۱۲۶۱	پیشگویی امام (ع) درباره شهادت خود با عمر سعد
۱۲۶۱	لعن کردن مروان
۱۲۶۳	نقش نگین انگشتر حسین (ع)
۱۲۶۷	باب هشتم: درباره‌ی امامان پس از حضرت (ع)
۱۲۶۷	تصریح بر امامت علی بن الحسین (ع)
۱۲۶۹	همانند ابراهیم خلیل (ع)
۱۲۶۹	ابلاغ سلام پیامبر اکرم (ص) به امام باقر (ع)
۱۲۶۹	قائم آل محمد (ع) از فرزندان حسین (ع) است
۱۲۷۱	صاحب الامر (ع)، عدالت گستر جهان
۱۲۷۳	امام حسین (ع) و آرزوی خدمت به مهدی (ع)
۱۲۷۳	دو غیبت برای مهدی (ع)
۱۲۷۳	بی‌نیازی مردم، در عصر حضرت مهدی (ع)
۱۲۷۳	قطعی بودن ظهور حضرت مهدی (ع)

۱۳۲۷	روژه روز عرقه
۱۳۳۱	بازی و خنده در روز عید فطر
۱۳۳۱	زکات فطره
۱۳۳۱	پرداخت زکات فطره به جای مردگان
۱۳۳۳	باب چهارم: صدقه
۱۳۳۳	صدقه راستین
۱۳۳۳	صدقه دادن امام حسین علیه السلام
۱۳۳۵	باب پنجم: حج
۱۳۳۵	امام حسین علیه السلام به جای آوردن حج به صورت پیاده
۱۳۳۵	فضیلت پیاده روی در حج
۱۳۳۷	حج؛ جهاد نانو، نان
۱۳۳۷	جواز انجام عمره در ماههای مخصوص حج
۱۳۳۹	حکم مصدود و محصور در حج
۱۳۴۱	محرمات احرام
۱۳۴۳	حکم مرده مُحَرَّم
۱۳۴۳	استلام رکن شامی
۱۳۴۵	علت هفت دور بودن طواف؟
۱۳۴۵	استحاب دعا، کنار رکن یمانی و بین آن و حجر
۱۳۴۵	طواف و نماز، پس از نماز عصر
۱۳۴۹	تکرار طواف و سعی
۱۳۴۹	حکم طواف بیمار
۱۳۵۱	حکم قطع کردن طواف
۱۳۵۱	برداشتن آب زمزم
۱۳۵۱	رمی جمرات
۱۳۵۳	محل قطع کردن تلبیه
۱۳۵۳	دفن موها در منا

۱۳۵۵	باب ششم : جهاد
۱۳۵۵	اقسام جهاد
۱۳۵۷	علی (ع) رو در روی دشمن
۱۳۵۷	استحباب رسیدگی به اسبهای جنگی
۱۳۵۷	حکم اسیر
۱۳۶۱	باب هفتم : امر به معروف و نهی از منکر
۱۳۶۱	انکار منکر
۱۳۶۱	تقیّه و شاخه حقوق برادران دینی
۱۳۶۳	باب هشتم : نکاح
۱۳۶۳	ازدواج فرزندان آدم (ع)
۱۳۶۳	حرمت تفرقه افکندن میان زن و شوهر
۱۳۶۵	کابین همسر
۱۳۶۵	طلاق همسر
۱۳۶۵	حکم برده در نگاه کردن و پوشاندن خود از ایشان
۱۳۶۵	کراهت آمیزش در شب مسافرت
۱۳۶۷	عزل کردن از کنیز
۱۳۶۷	جواز سر مه کشیدن در ایام عده
۱۳۶۹	باب نهم : داد و ستد
۱۳۶۹	مبادله کاجایز بودن گرفتن اضافه در مبادله کالا در معدود
۱۳۷۱	باب دهم : بدهی و وصیت
۱۳۷۱	منع بدهکار از سفر و نپذیرفتن ضمانت زن درباره بدهی
۱۳۷۱	پرداخت دیون مرده
۱۳۷۳	پرداخت بدهی امام حسین (ع)
۱۳۷۳	نافذ بودن وصیت با اشاره
۱۳۷۵	تصرف شخص در مال خود

۱۳۷۷	باب یازدهم : معیشت
۱۳۷۷	مستحب بودن خوردن خرما
۱۳۷۹	درباره فالوده
۱۳۷۹	سر بریدن کدو حلوائی!
۱۳۷۹	ارزش هلیله
۱۳۸۱	آداب خلال و خوردن
۱۳۸۱	ایستاده آشامیدن
۱۳۸۳	کراهه جرعه جرعه نوشیدن شیر
۱۳۸۳	سمع از آشامیدن بعضی آنها
۱۳۸۵	جایز بردن پوشیدن لباس خرّ
۱۳۹۱	لباس شهرت
۱۳۹۱	اندازه پیراهن
۱۳۹۱	فضیلت نگین عقیق
۱۳۹۵	در دست چپ کردن انگشتر
۱۳۹۵	استحباب خضاب کردن
۱۳۹۹	برکت گوسفند
۱۳۹۹	کراهت حجامت در ساعت خاصی از روز جمعه
۱۴۰۱	باب دوازدهم : حدود
۱۴۰۱	اقامه حدود و نهی از ضایع شدن آن
۱۴۰۱	قضاوت، با شاهد و سوگند
۱۴۰۳	فصل سوّم : اخلاق
۱۴۰۵	حدود اطاعت از پدر
۱۴۰۷	نشانه‌های انسان‌های خائن و بدکار و ...
۱۴۰۷	نشانه‌های انسان عاقل

۱۴۰۷	کمال عقل، در پیروی از حق است
۱۴۰۷	نشانه‌های انسان نادان و دانا
۱۴۰۷	دانا کیست؟
۱۴۰۹	صفت‌های زیبا
۱۴۰۹	شریف‌ترین مردم
۱۴۰۹	از سخنان حکیمانه او
۱۴۱۱	تسلیم بودن امام (ع) به رضای الهی
۱۴۱۳	ایمان و یقین
۱۴۱۵	پایداری و ناپایداری ایمان
۱۴۱۵	اوصاف مؤمن
۱۴۱۷	توکل
۱۴۱۷	تسلیم، در برابر گزینش خدا
۱۴۱۷	خیر دنیا و آخرت
۱۴۱۹	انواع عبادت و بهترین آن
۱۴۱۹	پاداش عبادت
۱۴۱۹	مجادله درباره دین
۱۴۲۱	کبریایی، از آن خدای یگانه است
۱۴۲۱	معنای کبر
۱۴۲۱	معنای ادب
۱۴۲۱	پاداش سلام
۱۴۲۳	بخل‌ورزی در سلام کردن
۱۴۲۳	سلام، قبل از کلام
۱۴۲۳	سلام کردن بر گنهکار
۱۴۲۳	صفات نیک
۱۴۲۵	راستی و دروغ
۱۴۲۷	خوردن زیاد

۱۴۲۷	رعایت احتیاط در سخن گفتن
۱۴۲۷	اندرزهای علی (ع)
۱۴۳۵	خوف از خدا
۱۴۳۵	گریه از خشیت الهی
۱۴۳۵	برآوردن حاجت مؤمن
۱۴۳۷	آداب حاجت خواستن
۱۴۳۹	موارد حاجت خواستن
۱۴۴۱	بزرگوئی امام (ع)
۱۴۴۵	بخشش به سائل
۱۴۴۵	هدیه مملوک
۱۴۴۵	پذیرش عطا، یا نه کردن ر جوانمردی
۱۴۴۵	بخشش به اندازه موقت
۱۴۵۷	اتفاق مال
۱۴۵۷	نصایح امام (ع)
۱۴۵۷	شکرگزاری
۱۴۵۷	اسراف در بخشش
۱۴۵۹	آداب طلب روزی
۱۴۵۹	اثر توانمندی
۱۴۵۹	مدارا؛ کلید مشکلات
۱۴۵۹	پذیرش دعوت مؤمن
۱۴۶۱	آثار صله رحم
۱۴۶۱	معنای بردباری
۱۴۶۱	سفارش به صبر
۱۴۶۱	موارد صبر
۱۴۶۳	رسیدن نیکی به انسان خوب و بد
۱۴۶۳	سفارش به خودسازی

۱۴۶۳	باز داشتن از پیروی هوای نفس
۱۴۶۳	بدی پوزش خواستن
۱۴۶۵	عذر بدتر از گناه
۱۴۶۵	عیب جویی نکردن از دیگران
۱۴۶۵	حقیقت غیبت
۱۴۶۵	دوری از عیجو
۱۴۶۵	نتیجه گناه
۱۴۶۷	انواع سرزد
۱۴۶۷	انواع برادران
۱۴۶۹	تعقل درباره مرتکب
۱۴۶۹	اندرز دادن به گنهکار
۱۴۶۹	پند گرفتن از گذشتگان
۱۴۷۱	در پستی دنیا و تشویق بر تقوا
۱۴۷۳	اندرز دادن به غافلان
۱۴۷۵	ویرانی خانه آخرت
۱۴۷۵	بدترین اوصاف زمامداران
۱۴۷۷	نسخه دادن به پادشاه
۱۴۷۷	ارزش اطعام مسلمان
۱۴۷۷	خوراندن طعام و گوارا ساختن کلام
۱۴۷۷	سخن گفتن و سکوت معاویه
۱۴۷۹	جواب امام (ع) به عمرو بن عاص

فصل چهارم : درباره دعاها

۱۴۸۳	ناتوانی در دعا کردن
۱۴۸۳	درخواست از خدا برای ادب نکردن با بلاء
۱۴۸۳	معنای استدراج الهی

نیایش امام حسین (ع) در قنوت	۱۴۸۳
نیایش دیگری از آن حضرت (ع) در قنوت	۱۴۸۵
نیایش حضرت (ع)، در قنوت نماز وتر	۱۴۸۷
دعای حضرت (ع) در طلب باران	۱۴۸۷
نیایش امام (ع) در صبح و شب	۱۴۸۹
نیایش امام (ع) در طلب توفیق	۱۴۸۹
دعای عشرات	۱۴۹۱
نیایش حضرت (ع) کنار کعبه	۱۵۰۳
دعای امام (ع)، در مسجد پیامبر (ص)، در سجده	۱۵۰۵
دعا برای زیارت اهل قبر	۱۵۰۵
تسبیح امام (ع) در روز پشم هر ماه	۱۵۰۵
نیایش عرفه	۱۵۰۷
حرز امام (ع)	۱۵۳۵
دعای رفع درد پاشنه پا	۱۵۳۷
دعای رفع دندان درد	۱۵۳۷
دعای رفع درد پا	۱۵۳۹
نیایش امام (ع) برای حیات ابدی	۱۵۳۹
دعای امام (ع) برای پنهان ماندن از دید دشمن	۱۵۴۱
دعای امام (ع) در هنگام شدائد	۱۵۴۱
دعای مشلول (جوانی که به خاطر گناهش گرفتار بود)	۱۵۴۵

فصل پنجم : اشعار ۱۵۶۳

درباره فناء و مرگ انسان	۱۵۶۵
درباره منزلت امام حسین (ع)	۱۵۶۵
سخنان امام (ع)، با قبور شهدا در بقیع	۱۵۶۷
درباره یاد قبر و قیامت و حساب	۱۵۶۹

۱۵۶۹	بیان نسب خود و برخی فضایل مولا علی (ع)
۱۵۷۱	درباره همسر امام (ع)، رباب و دخترش، سکینه
۱۵۷۱	در مذمت کینه‌توزان
۱۵۷۳	درباره آن‌که سرانجام هر چیزی فناست
۱۵۷۳	بخشش امام (ع) به معلم فرزندش
۱۵۷۵	در تشویق امام (ع) به داشتن تقوا
۱۵۷۵	در تضرع به سوی خدا و درخواست بخشش
۱۵۷۵	در تشویق امام علی (ع) به توبه و انابه قبل از مرگ
۱۵۷۷	توصیف دوستی و روی آوردن دنیا
۱۵۷۷	در انداز غافلان از صفت
۱۵۷۹	پرهیز دادن از دنیا طلبی
۱۵۷۹	گفتار امام (ع) درباره یاد مرگ و حرمت همه مردم به سوی مرگ
۱۵۸۱	در سرزنش فریب مال دنیا را خوردن
۱۵۸۱	در مذمت گناهکار و یادآوری روز قیامت به آن
۱۵۸۳	در توصیف روز قیامت
۱۵۸۳	امر کردن امام (ع) اصحاب را به صبر
۱۵۸۳	درباره آن‌چه موجب سلامتی و رستگاری است
۱۵۸۵	در بیان راه‌های به دست آوردن رضایت الهی
۱۵۸۵	در بیان انحطاط انسان
۱۵۸۷	در بیان حقیقت زهد
۱۵۸۷	درباره جدائی در هنگام مرگ
۱۵۸۹	درباره طالب دنیا
۱۵۸۹	اندیشه اصلاح
۱۵۹۱	در سرزنش لذت دنیا
۱۵۹۱	در تشویق به زهد و نیکوکاری
۱۵۹۱	در دعوت به پناه بردن به خدا

۱۵۹۳	در باره سرزنش خواستن از غیر خدا
۱۵۹۳	شگفتی امام (ع) از صاحبان تجربه‌ها
۱۵۹۳	در باره انسان فریب خورده و فراموش کردن روز قیامت
۱۵۹۵	در بیان فضائل خویش و دلایل حقانیت او برای خلافت
۱۵۹۷	در باره مصیبت‌های متعدد پیش آمده برای ایشان
۱۵۹۷	در نکوهش فزونی مال
۱۵۹۷	سخن امام (ع) هنگام دیدن قبرها
۱۵۹۹	در بیان فریفته شدن به دنیا
۱۵۹۹	در توصیف روز حشر
۱۶۰۱	در توصیف فضل خود و پیشتازی خود به سوی فضایل
۱۶۰۱	در توحید و پاس کردن از خداوند
۱۶۰۱	در واگذاری کارها به خدا
۱۶۰۵	در بیان واقع شدن مردم در میان خطاها
۱۶۰۵	مناجات امام (ع)، در کنار مرز حضرت خدیجه (ع)
۱۶۰۷	[پاسخ امام (ع)]
۱۶۱۱	در نکوهش یزید
۱۶۱۱	در چگونگی رفتار با مردم
۱۶۱۳	در باره توبه
۱۶۱۵	منابع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

خداوند سبحان پیامبر اکرم محمد بن عبد الله ﷺ را برای تکمیل رسالت دیگر انبیا و هدایت قنله بشری تا پایان تاریخ برانگیخت و آن حضرت نیز در این راه از هیچ کوششی فروگذار نکرد و پیش بعثت تا نهایت فرصت، علی رغم تمامی مشکلات و موانع به بهترین وجه در هدایت امت کوشید و آنچه را از مصدر وحی دریافت نمود به امت ابلاغ کرد و در تفسیر و تبیین آن تلاش فراوان نمود.

به کمال رساندن بعثت و هدایت انسان‌ها نیازمند طی دوره‌های زمانی بود که عمر مبارک آن حضرت آن را بر نمی‌تابید.

بدین جهت آن حضرت هرگز تبلیغ و رسالت خود را از فرصت نگذاشت و برای ادامه این تبیین و تفسیر به امر الهی، اوصیای خویش را معین کرد و بارها نسبت به «قرآن و عترت» که امانتهای بجای مانده از وی در میان امت بودند، معارش کرد. از جمله این وصایا حدیث متواتر ثقلین است که تمامی فرق اسلامی آن را نقل کرده‌اند.^۱ ولی با کمال تأسف ثقل اصغر و اهل بیت علیهم‌السلام که مفسران وحی و تبیین کنندگان قرآن هستند مظلوم واقع شدند و بعد از پیامبر برای دریافت احکام و معارف به آنان

۱. رجوع شود به احقاق الحق ۴۳۶: ۱۴ که از خصایص نسائی، مستدرک حاکم، مناقب ابن مغازلی، مناقب خوارزمی، مجمع الزوائد هشمی، تلخیص المستدرک ذهبی، سیره حلبی، پنا بیع المودة و... نقل می‌نماید.

مراجعه نشد. این حقیقت بر هر کسی که تاریخ اسلام را مطالعه و بررسی نماید پوشیده نمی ماند به ویژه با تحریم کتابت حدیث در دورانی از صدر اسلام و نیز پس از آن تبعید و شکنجه و حتی اعدام راویان احادیث ائمه اهل بیت (علیهم السلام) این مظلومیت صورتی مضاعف پیدا کرد. ولی علی رغم تمامی این مشکلات، آگاهان پاک نهادی به ریسمان محکم پروردگار چنگ زدند و از دریای معارف اهل بیت (علیهم السلام) سیراب شدند و این زلال جاری را به دیگران نیز نوشانیدند. این گروه اگر چه اندک بودند ولی با پشتکار، امانت داری و صداقتی شگرف روایات پیامبر و ائمه از اهل بیت (علیهم السلام) او را نگاشته و به ارث گذاشتند تا آنجا که نقل حدیث به صورت علمی گسترده و دارای اصول و فروع و احکام و غیره درآمد و در تاریخ طولانی خویش صورت های گوناگونی پذیرفت و در تدوین احادیث، و شهای متنوعی اعمال شد.

برخی در تدوین جوامع حدیثی به عنوان «مباین» هیچ گونه ترتیب و تنظیمی احادیث را کتابت یا املاء کرده اند، همانند امالی شیخ مفید و امالی شیخ طوسی و بعضی دیگر بر اساس موضوعات مشخص در اصول دین^۱ یا اصول فروع^۲ و یا فروع تنها^۳ و یا اخلاق^۴ و امثال اینها نگاشته اند. برخی دیگر بر اساس روافد^۵ اول احادیث و نظام الفبایی اقدام به گردآوری احادیث نموده اند و عده ای نیز بر اساس گردآمده حدیث آن را گردآوری و تبویب و تقسیم نموده اند.

از جمله کتب دسته اخیر کتبی است که پیرامون کلمات حیات بخش حضرت ابا عبد الله الحسین (علیه السلام) تألیف شده است. در این راه مؤلفانی چند زحمت بسیار کشیده و رنج زیادی را متحمل شده اند که می توان از آن جمله به کتابهای ذیل اشاره نمود:

۱. همانند توحید صدوق.

۲. همانند کافی از کلینی.

۳. همانند من لایحضره الفقیه و تهذیب الاحکام.

۴. همانند مشکاة الانوار.

۱- «بلاغه الحسین» از سید مصطفی آل اعتماد؛ ۲- «نهج الشهادة» از فرزانه؛
 ۳- «سخنان حسین بن علی (علیه السلام) از مدینه تا کربلا» از محمد صادق نجمی؛
 ۴- «من کلمات الحسین» از امّ محمد حسین شیرازی؛ ۵- «دیوان حسین بن علی (علیه السلام)» از محمد عبدالرحیم؛ ۶- «ادب الحسین و حماسه» از احمد صابری همدانی؛ ۷- «صحیفه حسینیّه» از شهرستانی. ولی با همه ارزشی که کارهای انجام شده دارد متأسفانه سخنان حضرت به صورت ناقص و اندکی از بسیار و گاه بی منبع و با اکتفا به یک مدرک گردآوری شده است.

در دوران کنونی که انقلاب اسلامی تحت رهبری امام خمینی (علیه السلام) با الهام گیری از حماسه خرمین عسکرای حسینی به پیروزی رسید و با زعامت رهبر معظم حضرت آیت الله خامنه‌ای ادامه یافت، ضرورت جمع آوری کامل کلمات آن حضرت و برافروختن این مشعل فرا را است مسلمان به صورت روشن مبرهن شد. در پی درک این ضرورت، پژوهشکده باقر العلوم (علیه السلام) وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی تصمیم گرفت این مهم را به سامان رساند. در این راستا اعضای گروه حدیث پژوهشکده باقر العلوم حجج اسلام آقایان: محمود شایقی، سید محمود مدنی، محمود احمدیان و سید حسین زینالی دامت توفیقاتهم طی تشریحی پیگیر در طی چند سال اقدام به تألیف کتاب کلمات الامام الحسین (علیه السلام) نمودند.

امید که این تلاش کوچک مؤلفان مورد قبول گوینده کلمات قرار گیرد و مورد عنایت و استفاده دانش پژوهان واقع شود.

شمه‌ای از زندگی و فضائل امام حسین علیه السلام

گرچه هدف ما در این کتاب حدیثی بیان فضائل امام و حوادث زندگی نورانی او نیست ولی شایسته است به عنوان معرفی کوتاهی از گوینده این سخنان به زندگی آن حضرت و شمه‌ای از فضائل بی‌شمار او اشاره بشود.

آن حضرت در سال دوم یا سوم هجرت در شهر مدینه متولد شد. پدر بزرگوار وی امیرالمؤمنین، برادر و وصی خاتم الانبیا و مادر وی سرور زنان جهان و دختر رسول گرامی اسلام بود. مدت عمرش ۵۷ سال بود که مدت ۷ سال آن در محضر رسول خدا سپری شد و مدت سه سال در خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام و ده سال آن نیز در مدت امامت برادر بزرگوارش امام حسن علیه السلام گذشت. ده سال هم مسئولیت سنگین امامت امت اسلامی به عهده او بود که در تمامی این دورانها به اقتضای اوضاع و شرایط، بهترین شیوه و سیره را در حفظ اسلام و ارزش با باطل داشت و نهایت این عمر سراسر افتخار و فضیلت، حماسه شهادت پر افتخاری بود که در پی امتناع از بیعت با یزید و قیام بر ضد حکومت جور، در سال ۶۱ هجری در روز عاشورا اتفاق افتاد. بدن شریف او و اصحاب گرامیش در محل شهادتشان کربلا علیهم السلام دفن شدند که تا قیام قیامت مطاف آزادگان و مزار دوستان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام خواهند بود. اخبار و روایاتی که در باره فضائل آن حضرت آمده بسیار است و از این همه به چند روایت بسنده می‌شود که در آنها به منزلت حسین بن علی علیه السلام در پیشگاه خداوند، پیامبر و ملائکه اشاره شده است.

خداوند متعال در حدیث لوح چنین می‌فرماید: «حسین را گنجینه‌دار و حی خودم قرار دادم و او را با شهادت گرامی داشتم و زندگیش را سعادت‌مندانه پایان دادم، او برترین شهیدان است و والاترین جایگاه را دارد، کلمه تائمه خود را با او قرار دادم و حجت کامل را نزد او نهادم و عترت او را معیار پاداش و کیفر شناختم»^۱

پیامبر اکرم (ص) فرمود: «حسین از من است. او فرزند من و بهترین مردم بعد از برادرش می باشد. او پیشوای مسلمانان و سرور اهل ایمان و جانشین پروردگار جهانیان و فریادرس نیازمندان و پناه پناه آوران و حجت خدا بر تمام جهانیان است. او سرور جوانان بهشت و باب نجات امت است. فرمان او فرمان من است و فرمانبرداری از او فرمانبرداری از من است کسی که از او پیروی کند از من است و کسی که با او مخالفت کند از من نیست.»^۱

و پیامبر گرامی اسلام از منزلت حسین نزد ملکوتیان اینگونه خبر داد: «کسی که دوست دارد به محبوبترین فرد زمینیان پیش آسمانیان نگاه کند پس به امام حسین (ع) بنگرد.»^۲

اهداف تألیف کتاب

۱- امام حسین (ع) در میان تمام فرق اسلامی دارای جایگاهی ویژه و مقام و منزلتی بس بلند است. سخنان و راه و روش او برای همگان حجت و معتبر است و می تواند درس زندگی و الگوی خوبی برای آنان باشد و در برخوردها و مبارزات مورد توجه قرار گیرد.

۲- دومین هدف در گردآوری این مجموعه ارائه ماده اولیه برای تفسیر و تبیین و تحلیل حوادث صدر اسلام است، زیرا عصر زنا و فساد حضرت ابا عبد الله (ع) از مهمترین و شگفت انگیزترین دورانهای پر فراز و نشیب عصر رسول خدا (ص) است. آن حضرت در دوران پر تلاطم پس از پیامبر با همه فتنه‌هایی که فضای جامعه اسلامی را همچون شب ظلمانی تیره و تار نموده بود حضوری چشمگیر داشت و پس از آن در دوران خلافت کوتاه امیرالمؤمنین و امام حسن مجتبی (ع) هم در کنار پدر و برادر بزرگوارش بود و در دوران امامت خویش هم بزرگترین حماسه اسلامی را آفرید و سخنان او بهترین آئینه برای انعکاس آن حوادث تلخ و شیرین است و برای محققان

۱. مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۰۷.

۲. امالی صدوق: ۱۰۱.

بهترین منبع تبیین و تحلیل این دوران را فراهم می آورد.

۳- دست تحریف اگر چه به سراغ احادیث همه ائمه (علیهم السلام) و حتی احادیث شخص رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) رفته است تا آنجا که حضرت رسول (صلی الله علیه و آله) در حیات خود از این دروغ گویان می نالید.^۱

ولی این مصیبت در رابطه با کلمات و وقایع زندگی حضرت ابا عبد الله الحسین (علیه السلام) بسیار بیشتر و بالاتر بود. گردآوری سخنان آن حضرت و ارائه مدارک آن بهترین نقش را بر طرف کردن تحریفات و تشخیص سره از ناسره آن دارد.

۴- جنابکاران اموی تنها به کشتن امام و اصحاب گرامی اش و اسارت اهل بیت او اکتفا نکردند بلکه برای نابود کردن تمامی آثار آن حضرت اهتمام ورزیدند، به طوری که در برخی جوامع حدیثی صلوات را روایت از کسانی که بیش از چند ماه در خدمت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) نبودند و دهها فتوا از کسانی که به هیچ عنوان در مدت زمان حیات هم سطح با امام حسین (علیه السلام) (حتی در نظر دشمنان) بودند، نقل کرده‌اند، اما از روایات امام حسین (علیه السلام) و فتاوی او در بسیاری از مباحث و روایان خبری نیست. بنابراین گردآوری کلمات آن حضرت کوششی در مقابله با این سیاست اموی و تلاشی در جهت تبیین افکار و آراء آن حضرت است.

۵- قیام شکوهمند و تاریخی امام، از ابعاد گوناگون در جمیع مختلفی مورد توجه قرار گرفته است و هر کس بر اساس عقیده خود و توجه به برخی جنبه‌های این قیام آن را بررسی کرده است و از این روی اختلافات بسیاری در تفسیر و تفسیر آن به وجود آمده است، جمع‌آوری کلمات آن حضرت به صورت کامل، بهترین وسیله برای تفسیر و توجیه صحیح و کامل این قیام را برای محققان فراهم می آورد.

محدوده و روش کار

برای به دست آوردن مجموعه‌ای نسبتاً کامل از کلمات امام حسین (علیه السلام) ابتدا طی جلساتی، فهرستی از کتابهایی که مظان وجود کلمات آن حضرت بود تنظیم گردید که

بنابر این استناد آنها به امام مشکل است. و چنانچه کسی به مدرک قابل اعتنایی در این رابطه دست باید ضمن تشکر پیشاپیش در خواست می کنیم به نشانی ما بفرستد تا در چاپهای بعدی کتاب درج گردد.

۴- با توجه به تفاوت چاپهای مختلف کتب در تعداد جلد و صفحه مشخصات کامل نسخه چاپی که از آن نقل می کنیم در پایان کتاب آورده شده است.

۵- از آوردن احادیثی که دارای یک یا دو کلمه از امام بوده و گویای مطلبی نبوده است پرهیز شده است.

۶- رای اجتناب از تکرار و تقطیع احادیث، روایاتی که مربوط به چند موضوع بوده فقط در یک جا آمده است.

۷- همچنین احادیثی که امام حسین (علیه السلام) از معصوم دیگری نقل فرموده و خود، کلامی در آن روایت ندارد، در این مجموعه نیامده است.

اما این کتاب

مجموعه‌ای که پیش رو دارید، ترجمه کتاب شریف «موسوعة کلمات الامام الحسین (علیه السلام)» است که با استقبال بزرگان و دانشوران حوزه علمیه و مبلغان و محققان روبرو گردید، به طوری که تنها در هشت ماه نخست سه بار چاپ شد.

پژوهشکده باقر العلوم (علیه السلام) از آغاز به منظور خدمت به جامعه فارسی زبان در نظر داشت این کتاب ارزشمند را به فارسی برگرداند تا گنجینه‌ای از امانت اسلامی و شیفتگان عترت با فکر و فرهنگ حسینی بهتر و بیشتر آشنا گردند. این توفیق نصیب مترجم فاضل و پرتلاش جناب حجة الاسلام والمسلمین علی مؤیدی شد. وی با دقت و کوشش فراوان ترجمه‌ای روان و دقیق (با حذف موارد مشابه) از کتاب پدید آورد. زحمت و یرایش و بازنگری ترجمه را نویسنده و محقق بزرگوار استاد جواد محدثی بر عهده گرفت. امید است این خدمت در پیشگاه خداوند و آستان قدس حسینی (علیه السلام) مقبول افتد و زمینه را برای گردآوری سخنان تمام معصومین (علیهم السلام) و ترجمه آن به زبان‌های زنده جهان فراهم آورد.

در پایان یادآوری چند نکته ضروری است

۱- از عنایات ویژه اساتید بزرگوار به ویژه مرحوم حضرت آیه الله مشکینی و مرحوم آیه الله احمدی میانجی و آیه الله جنتی و ... که باتشویق های کتبی و شفاهی غبار خستگی از سیمای محققان کتاب زدودند، سپاسگزار هستیم.

۲- از جناب حجة الاسلام والمسلمین آقای محمدی عراقی ریاست محترم سابق سازمان و حجة الاسلام والمسلمین آقای محمود مهدی پور ریاست محترم وقت پژوهشگاه که در طول انجام تحقیق و مراحل بعدی حمایت بی دریغ نمودند و محققان و عزیزانی که پس از ملاحظه کتاب و استفاده از آن مؤلفین را مورد لطف قرار دادند تشکر و قدردانی می نمودم.

۳- به دلیل برخی حذف و اصلاحات، شماره گذاری ترجمه با شماره های متن موسوعه هماهنگ نیست و عرصه دومی حرف به حرف آن لازم به نظر نرسید ولی سعی و تلاش بر این بوده که کامل ترین سخن امام در هر مورد ترجمه و آورده شود و از ترجمه متون مشابه خودداری گردد.

۴- در ترجمه، متن کلمات آن بزرگوار، در پارچه های آمده و دعاها ی طولانی مثل دعای عرفه و امثال آن نیامده است. ولی در ترجمه به موازات تبیین نظر و اضافات حدیثی که در چاپ چهارم اعمال گردید توجه شده است.

والسلام علیکم

پژوهشکده باقر العلوم (ع)